

شاعر فلک

میرزا علی اکبر معجز شبستری

میرزا علی اکبر معجز در سال ۱۲۵۲خورشیدی در شبستر به دنیا آمد. وی فرزند حاجی آقا از تاجران بزرگ شبستر بود. پدر بزرگش حاجی میرزا بابا حاکم شبستر بود. وی دو برادر بزرگتر از خودش به نامهای حسن و حسین داشت که به استانبول رفت و آمد داشتند. میرزا علی معجز در شبستر در نزد شخصی به نام آخوند ملا علی با اصول قدیم تحصیل کرد.

زمانی که معجز شانزده سال داشت پدرش وفات کرد و او به همین دلیل و به واسطه برادرانش به استانبول رفت. معجز در استانبول حدود ۱۵ سال به کتابفروشی مشغول شد و مطالعات بسیار کرد. در سی سالگی غربت (استانبول) را ترک کرده و به وطنش شبستر مراجعت کرد و ۳۰ سال در شبستر ماند و برای بیدار کردن مردم با قلم بران خود مبارزه ای پایدار شروع کرد. با اراده و ایمانی محکم در مقابل دشمن غدار انسانها یعنی لشکر جهل ایستاد و در طول سالها به صورت جدی تلاش کرد تا پرده های موهومات و خرافات و کهنگی را یک به یک بردد و پلیدی ها و زشتی های پشت سر آن را به ملت نشان دهد. برای مثال به این بیتها توجه کنید:

دورموشام سد سکندر تک گلین مئیدانیمه
سؤیلورم هل من مبارز آشکارا ای دوستان
معجزین تیغ زبانی چون غلافیندن چیخا
قهرمان اولسا قاباغیندان قاجار ای دوستان

در یک جا (با عنوان جانلی جنازه) خیلی آشکارا و بی امان بعد از حمله به دیو جهالت خطاب می کند:

هر گون او نابیکار جلااد بی امان
زهر جهالتی تۆکور اعضای میللته

شعر معجز از نظر محتوا، برداشت و اسلوب تداوم شعر صابر در شرایط تاریخ و اجتماعی نابسامان و ستمگرانه ای است که معجز زندگی آغشته به شرنگ خود را در آن به سر آورده است. از ویژگی های شعر معجز آن است که در شعر او اسلوب تغزل و برداشتهای هجوآمیز و عبرت انگیز با طنز اجتماعی و سیاسی مکتب صابر در هم آمیخته است. اشعار معجز زبانی بسیار روان دارد و نزدیک به زبان محاوره است. معجز در بیان احوالاتش می نویسد : «من ملاحظه کردم که اکثر مردم آذربایجان ترک هستند و فایده ای از اشعار غیر ترکی نخواهند برد. هدفم این بود که زنان و مردان اشعار مرا خوانده و درک کنند». معجز بر خلاف ادعای بعضی ها دلیل خود از سرودن اشعار ترکی را نه تنها هوس نمی داند بلکه نیاز می داند؛ نیاز ملت به فهم پیام وی. او می داند که این مردم پیام وی را به زبان خودشان بهتر می فهمند تا به یک زبان دیگر، ولو اینکه این زبان دیگر زبان رسمی کشور باشد.

نکته ای که در همان سالهای اواخر سلطنت قاجار معجز را متوجه خود می کند توجه به زبان مادری است. در شعر «آنان تعلم ائدن دیلده» به این موضوع اشاره شده:

نه ملاکم؛ نه تجارم؛ نه خان مردم آزارم
متاعیم شعر دور آنجاق اونون دا یوخ خریداری
دیلیم تورکی؛ سؤزیم ساده؛ اؤزوم صحبایه دلداده
منیم تک شاعیرین البت اولار کاسید بازاری
دونن شعريله بیر نامه آپاردیم شاه ایرانه
دئدی «ترکی نمیدانم؛ مرا تو بچه پنداری»
اؤزی تورک اوغلی او اما دئییر تورکی جهالتدور
خدایا مضمحل قیل تختدن بو آل قاجاری
اومیدین کسمه معجز؛ یاز آنان تعلیم ائدن دیلده
گزر بیر ارمغان تک دفتترین بیل چین و تاتاری

در اشعار ترکی و حتی فارسی معجز به سیل عظیمی از ابیات و اشعار بر میخوریم که موضوعش وطن است . معجز در اشعارش به فولکلور آذربایجان نیز زیاد پرداخته و در سخنانش از مطرح کردن آنان برای بیان منظورش بهره برده است.

خبرلار

اعلمی: برخی از دین به

دنیافروشان سخنانم را گزینشی

منعکس می کنند

اکبر اعلمی در واکنش به فرافراکنی گروهی که قصد داشتند از سخنان او در زنجان سو استفاده کنند بیانیه صادر کرد.

در قسمت هایی از این بیانیه آمده است: «نظر به این‌که انعکاس سخنان این‌جانب به‌صورت ناقص و گزینشی توسط برخی، باعث ایجاد سوءتفاهماتی شده، برخود لازم می بینم که توضیحاتی را به محضر امت شهیدپرور ایران ارائه کنم تا هم حقیقت مطلب و هم میزان تدین، شرف و اصلگرایی برخی از مدعیان آشکار شود.»

وی در جمع مردم زنجان اظهار داشته بود: «احمدی نژاد که هیچ اگر امام حسین هم کابینه تشکیل دهد از کابینه اش انتقاد خواهیم کرد و به مجلس خواهیم کشاند.»

انتشارات اندیشه نو در تهران پلمپ

شد

انتشارات اندیشه نو ناشر کتابهای ترکی، شنبه ۱۷ آذر پلمپ شد. اندیشه نو ده ها سال است که در طبقه دوم پاساژ فیروز واقع در میدان انقلاب با عرضه کتابهای ترکی به عنوان تنها منبع و مرجع کتابها و نشریات ترکی در تهران محسوب می شود و خدمات مهمی به فرهنگ ملت آذربایجان ارائه نموده است. تاکنون علت پلمپ شدن این انتشارات و کتابفروشی آن مشخص نشده است.

هفت اثر تاریخی شهر مراغه زیر ضربات پتک پسر رفسنجانی در حال جان کندن است

با ورود شرکت آتی ساز به شهر مراغه با هدف بازسازی و بهترسازی بافت این شهر، تنها در اثر اجرای یکی از پروژه های این شرکت، هفت اثر تاریخی و ملی به یک باره تخریب شده‌اند.

اجرای پروژه خیابان ۶۰ متری جام جم که در قدیمی‌ترین نقطه شهر مراغه واقع شده است به همراه دو حاشیه تجاری – مسکونی سی متری در طرفین این خیابان، با تراکم رایگان ۳۰۰٪ که جمعا با عرض ۱۲۰ متر در حال احداث است،

موجب تخریب هم زمان هفت اثر تاریخی شده است.

کاروانسراهای شریف، حاج اکبر، میراز علی، دوشابجلار و موعدیان و خانه آصف و بازار مسجد سفید، آثار مربوط به دوره‌های صفوی و قاجاری است که همگی تنها به علت عملیاتی کردن یک پروژه تجاری عمرانی خراب شده‌اند.

فعالان سیاسی– فرهنگی اورمیه

بعنوان منتسبین جریان هویت طلب

در صحنه انتخابات حاضر می شوند

با نزدیک شدن به انتخابات مجلس هشتم جمعی از فعالان سیاسی-فرهنگی اورمیه با عنوان «اورمو آذربایجان سسی» خود را جهت حضور گسترده در انتخابات ۲۴ اسفند آماده می نمایند. این فعالان به منظور احقاق حقوق سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی مردم، خصوصا اهالی شهرستان اورمیه، جهت رقابت با سایر گروهها و جریانهای سیاسی وارد میدان شده اند و جلسات اولیه خود را تشکیل داده اند.

فشار نهادهای امنیتی برای عدم

استفاده از نمادهای فرهنگی

آذربایجان در نمایشگاه کتاب

مراغه

نمایشگاه بزرگ کتاب اداره ارشاد در مسجد ملارستم مراغه زیر فشار نهادهای امنیتی در مراغه برگزار شد. نیروهای امنیتی در مراغه از فروش پوستر رقص لژگی آذربایجانی در نمایشگاه کتاب مراغه جلوگیری کرده و اقدام به پاره نمودن این پوسترها نمودند. همچنین اداره اطلاعات مراغه مسئولین نمایشگاه را زیر فشار قرار داده اند تا از پخش موسیقی ترکی آذربایجانی مجاز در این نمایشگاه خودداری کنند و از زبان ترکی در تبلیغات تربیونی نمایشگاه استفاده نکنند.

تجمع کارگران کارخانه نساجی خوی

در مقابل فرمانداری

بیش از ۳۹۰ نفر از کارگران کارخانه نساجی خوی طی روزهای گذشته در مقابل فرمانداری این شهر تجمع کرده و خواستار پرداخت مطالبات معوقه خود شدند. کارگران کارخانه نساجی خوی ۶ ماه حقوق و مزایای خود را دریافت نکرده و به دلیل پرداخت نشدن حق بیمه از سوی کارفرمایان، اداره تاسمین

اجتماعی نیز از تمدید دفترچه خدمات درمانی کارگران و خانواده هایشان خودداری می کند.

فرماندار بيله‌سوار: ذخایر نفتی این

منطقه بیش از چهار میلیارد بشکه

است

فرماندار بيله‌سوار مغان گفت: ذخایر نفتی این منطقه زرخیر بیش از چهار میلیارد بشکه برآورد شده است.

عبدالناصر فیاضی روز چهارشنبه در جلسه شورای اداری این شهرستان افزود: «براساس اکتشافاتی که در منطقه مغان به ویژه بيله سوار توسط محققان و کارشناسان حوزه نفت کشور انجام شده این میزان ذخایر نفتی از نوع سبک و مرغوب است.»

وبلاگ حقوق بشری ساوالان سسی

هک گردید

«ساوالان سسی» فعالترین وبلاگی که در طول سالهای اخیر اخبار زندانیان سیاسی آذربایجان را بدون وقفه منتشر می نمود، توسط عوامل ناشناس ضد آذربایجانی در روز چهار شنبه ۱۴ آذرماه هک گردید. جالب اینجاست که هکر خود را با نام پسر ایرانی معرفی نموده است. این وبلاگ که به هیچ گروه و حزب سیاسی تعلق نداشت، با اتخاذ مشی ضد تبعیض نژادی صرفا از حقوق زندانیان سیاسی آذربایجان دفاع و به خبر رسانی در مورد آخرین وضعیت بازداشت شدگان حرکت ملی آذربایجان می پرداخت.

مهدی (ائلمان) نوری ممنوع

الملاقات شده است

براساس گزارشات رسیده از شهر تبریز، در حالیکه نزدیک به ۲ ماه از انتقال مهدی (ائلمان) نوری از زندان ارومیه به بند مالی زندان تبریز می گذرد، خانواده نامبرده موفق به ملاقات با او نشده اند. گفته می شود که مراجعات مکرر خانواده وی جهت کسب مجوز برای ملاقات، تاکنون بی نتیجه بوده و خبری از وضعیت این زندانی در دست نیست. مهدی نوری دانشجوی ترم آخر رشته عمران دانشگاه آزاد نقده می باشد که در ارتباط با اعتراضات خرداد ۱۳۸۵ آذربایجان در سولدوز (نقده) دستگیر و به ۲ سال زندان محکوم شده است.

شده؟ که حتی مردم فارس زبان خراسان و شیراز نیز در آن دوره این کار را نمی کردند چه رسد به مردم ترک زبان آذربایجان که قبل از دوران رضا خان حتی مجبور به یادگیری زبان فارسی هم نبوده اند. نکته جالب دیگر این است که در مراسم شاهنامه خوانی عده ای از حاضران از خواندن شاهنامه احساساتی می شوند و به گریه می پردازند. واقعا کارگردان و فیلمنامه نویس سریال باید توضیح دهند که این صحنه ها را از کجای تاریخ استخراج کرده اند؟

آخر سخن اینکه کمال تبریزی به عنوان یک کارگردان مطرح سینمای ایران، با ساخت این سریال تمام افتخارات کارنامه درخشان فیلم سازی خود را زیر سوال برد. با توجه به توانایی این کارگردان، نکات مطرح شده را به هیچ وجه نمی توان ناشی از ناآگاهی وی دانست. بنابراین چنین ساختار ضعیف و غرض ورزانه ای هیچ توجیهی ندارد. آیا چنین کارگردانی فقط در قبال دریافت مبلغی این ننگ رابه جان خریده است یا تهدید و فشاری در کار بوده است؟

دویمه قاییمی، دؤیر لر قاپیوی

آتیلا تورک اوغلو

عنوانی که برای نوشته ام انتخاب کرده ام، شاید عنوان خوبی برای یک متن نباشد ولی هر چه فکر کردم عنوان بهتری از این ضرب المثل تورکی پیدا نکردم.

روزنامه همشهری در مورخه ۱۰ / ۹ / ۸۶ در صفحه ۳۰ مطلبی در مورد مصادره چهره های شاخص ایرانی توسط کشورهای دیگر در مجامع بین المللی چاپ کرده بود که قلب هر ایرانی را بدرد می آورد. متأسفانه تنها کاری که ما و یا حداقل من می توانم انجام دهم محکوم کردن این اقدامات و درخواست از مسئولان برای پیگیری این موضوع و پیشگیری و جلوگیری از تکرار چنین اقداماتی می باشد.

شاید من ترک، تلخی این اتفاقات را بیشتر از سایر هموطنان حس کنم. ما ترک ها در ۸۵ سال گذشته بارها شاهد چنین اتفاقاتی در مورد مشاهیر و تاریخ خود بوده ایم کاری که متأسفانه امروز هم ادامه دارد. تحریف در هر زمان و توسط هر کس که باشد محکوم است. همان اندازه ای که برای اماراتی معرفی شدن ابوعلی سینا، عراقی معرفی شدن مانی و تاجیک معرفی شدن رودکی ناراحت می شوم، به همان اندازه از پارسی زبان معرفی شدن استاد شهریار ناراحت می شوم. استاد شهریار افتخار بزرگ آذربایجان هنوز ۲۰ سال از وفات شان نمی گذرد که ایشان را پارسی زبان معرفی می کنند (البته برای همه واضح است که ایشان شاعر پارسی گوی بوده ولی پارسی زبان نبوده است).

آذربایجان نه تنها در ۸۵ سال گذشته شاهد مصادره مشاهیرش بوده، بلکه مشاهیری را امکان مصادره آنان نبوده به نوعی نفی شده اند که نمونه اش نسیمی ، فضولی ، دده قورقود و . . . می باشند که آثارشان را به سختی می توان تهیه کرد و توسط تمامی رسانه های جمعی بایکوت شده اند.

شاید سایر هموطنان در شرایط حاضر بهتر و راحت تر بتوانند رنجی را که آذربایجانی ها در ۸۵ سال گذشته متحمل شده اند، درک کنند. حال آنکه این عزیزان مرجعی برای اعتراض و پیگیری خواسته های بحق خود دارند در حالیکه آذربایجانی ها این چنین امکانی نداشتند و تنها میتوانند نظاره گر این اتفاقات تلخ باشند.

شاید هموطنانمان بعد از تحریف نام خلیج فارس راحت تر بتوانند رنجی را که آذربایجانی ها از تحریف تاریخ و اسامی شهرها و مناطق تاریخی خود می برند، درک کنند. نام هایی بعضی از آنها فراموش شده اند و ضربه جبران ناپذیری از این لحاظ بر پیکره فرهنگ و تاریخ آذربایجان وارد شده است. آثار این ضربه تا حدی است که جبران آن سخت و حتی نا ممکن به نظر می رسد.

آیا می توان هموطنان ما را به خاطر اعتراض نسبت به تحریف نام خلیج فارس معتصب و یا هر چیز دیگر نامید؟ این اعتراضات نه به خاطر تحریف یک نام، بلکه به خاطر تحریف یک حقیقت، ارزشمند و در عین حال قابل احترام است و تمامی اعتراضاتی که به خاطر تحریف حقیقت صورت می گیرد قابل احترام و قابل پیگیری است. اعتراضات ما آذربایجانی ها نیز مشمول این مورد می شود.

به امید روزی که تمامی انسان ها به حقوق مادی و معنوی همدیگر احترام بگذارند. در پایان این حدیث گوهر بار را یاد آور می شوم:

«آنچه را که برای خود می پسندی برای

دیگران هم بپسند و آنچه را که برای خود نمی

پسندی برای دیگران هم میپسند»

گوش
علم و صنعت بیلی یوردونون آذربایجانلی اؤیرنجی لر درگیسی
(نشریه دانشجویان آذربایجانی دانشگاه علم و صنعت) سوروملو مودور (مدیر مسئول): سینا جهانبخش
gunash@gmail.com
http://gunashdargi.blogfa.com